

Lieta C-571/21

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2021. gada 16. septembris

Iesniedzējtiesa:

Finanzgericht Düsseldorf (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 6. septembris

Prasītāja:

RWE Power Aktiengesellschaft

Atbildētāja:

Hauptzollamt Duisburg

[..]

***Finanzgericht Düsseldorf* [Diseldorfas Finanšu tiesa]**

LĒMUMS

Lietā

RWE Power Aktiengesellschaft [..]

[..] Esene [Essen],

— prasītāja —

[..]

pret *Hauptzollamt Duisburg* [Dīsburgas Galveno muitas pārvaldi]

— atbildētāju —

par elektroenerģijas nodokli

4. Senāts [..]

[..]

2021. gada 6. septembrī nolēma:

apturēt tiesvedību un saskaņā ar LESD 267. pantu uzdot Eiropas Savienības Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

1) Vai Padomes Direktīvas 2003/96/EK (2003. gada 27. oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (Direktīva 2003/96), 14. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmo teikumu, ciktāl tajā ir noteikts, ka elektroenerģiju, ko izmanto elektroenerģijas ražošanai, atbrīvo no nodokļa, ņemot vērā Direktīvas 2003/96 21. panta 3. punkta otro teikumu, var interpretēt tādējādi, ka šis atbrīvojums attiecas arī uz procesiem, kur energoproduktus iegūst raktuvēs un elektrostacijās padara piemērotākus izmantošanai elektrostacijās, piemēram, drupina, attīra no svešķermeņiem un sasmalcina līdz katlā tehniski vajadzīgajam izmēram?

2) Vai Direktīvas 2003/96 14. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmo teikumu, ciktāl tajā ir noteikts, ka elektroenerģiju, ko izmanto spējas ražot elektroenerģiju saglabāšanai, atbrīvo no nodokļa, ņemot vērā Direktīvas 2003/96 21. panta 3. punkta a) apakšpunkta trešo teikumu, var interpretēt tādējādi, ka tad no nodokļa ir jāatbrīvo arī elektroenerģijas izmantošana tādu tvertņu un transportlīdzekļu darbībai, kas nepieciešami elektrostaciju pastāvīgai darbībai?

[..]

P a m a t o j u m s

- 1 Prasītāja tostarp Reinas brūnogļu baseinā apsaimniekoja trīs teritoriāli nodalītas raktuves, kurās tā ieguva brūnogles galvenokārt elektroenerģijas ražošanai savās elektrostacijās un apmēram 10 % apjomā pulverizēta lignīta un brūnogļu briķešu ražošanai savās trijās rūpnīcās. 2004. gadā raktuvēs tā patērēja pavisam 2 847 925,939 MWh elektroenerģijas (elektroenerģija), būtībā izmantojot to šādiem mērķiem:
 - 1) ūdens sūkņiem gruntsūdeņu līmeņa samazināšanai,
 - 2) lielizmēra iekārtām, piemēram, riteņu ekskavatoriem, kuri norok neapstrādātas brūnogles un grunti, un buldozeriem, kuri raktuvi citā raktuves daļā atkal aizpilda ar grunti,
 - 3) raktuves apgaismošanai un
 - 4) neapstrādāto brūnogļu transportēšanai ar elektriskiem kravas vilcieniem pa saviem sliežu ceļiem un elektriskiem lentes transportieriem, kas transportēja gan neapstrādātas brūnogles, gan grunti.
- 2 Prasītājas elektrostaciju darbība bija paredzēta nepārtrauktai elektroenerģijas ražošanai, ņemot vērā piecas elektrostacijas elektroenerģijas nodrošināšanai pamatslodzes diapazonā. Savukārt tai piederošajās rūpnīcās elektroenerģija būtībā tika ražota, lai nodrošinātu pašu ražošanas procesu, taču arī šai darbībai bija jānotiek pastāvīgi. Lai nodrošinātu nepārtrauktu elektroenerģijas ražošanu, prasītāja izmantoja triju dažādu izmēru tvertnes ar dažādām funkcijām, no kurām ogles pakāpeniski tika pievadītas elektrostaciju katliem. Vispirms brūnogles tika glabātas katras raktuves tvertnē ar ietilpību, kura pietika līdz sešu dienu darbībai, un no turienes tās pa lentes transportieri vai uzņēmuma dzelzceļu, izmantojot elektrolokomotīves, pa palielināta platuma un īpaši smagiem vilcieniem paredzētiem sliežu ceļiem tika nogādātas uz elektrostaciju tvertnēm. Ar to ietilpību pietika vienas līdz divu dienu darbībai, un to uzdevums bija nodrošināt elektroenerģijas ražošanu katrā elektrostacijā ar visiem tās blokiem (katliem) nedēļas nogalēs. No tiem elektriski ogļu kraušanas ekskavatori pārkrāva ogles uz tvertnes transportieri. Pēc metāla atdalīšanas no pārkrautā materiāla un līnijā ierīkoto transportiera svaru šķērsošanas neapstrādātas brūnogles nonāca ogļu smalcināšanas iekārtās. Pēc tam no sasmalcinātajām brūnoglēm tika atdalīti koksnes gabaliņi, un ar citiem lentes transportieriem ogles tika pārvietotas uz katlu tvertnēm.
- 3 2004. gadā katliem, ko prasītāja izmantoja elektrostacijās, bija vajadzīgas atšķirīgi apstrādātas brūnogles:

- 4 Vienā rūpnīcā 2004. gadā vēl bija trīs režģa tipa katli, kuros sadrupinātas brūnogle tika pievadītas uz režģa un tur sadedzinātas. Šim nolūkam ogles nebija jānosusina, pievadot siltumu.
- 5 Virstošā slāņa dedzināšanas katli atradās vienā elektrostacijā, kā arī abās pārējās rūpnīcās. Šajos katlos tika radīts virstošais slānis, kas sastāvēja no degošām oglēm un gaisa. Ar šādi iegūtā karstuma palīdzību pelni un ogļu pirmās daļiņas tika novadītas uz augšu un atdalītas ar cikloniem. Šiem katliem kā kurināmais bija vajadzīgas drupinātas brūnogle līdz 40 mm diametrā, kas tika pievadītas katlam no katla tvertnes kopā ar atpakaļ novadītajām karstajām dūmgāzēm. Dūmgāzu pievienošana pievades laikā izraisīja to, ka ūdens no brūnoglēm iztvaikoja dūmgāzēs, vienlaikus tam iekļūstot katlā.
- 6 Pārējie prasītājas katli bija katli ar ogļu dzirnavām, kuros tika izmantots pulverizēts lignīts. Katram katlam bija katla tvertne ar ietilpību sešu līdz astoņu stundu darbībai. No šām tvertnēm brūnogle un atpakaļ novadītās dūmgāzes tika pievadītas uz trieciendzirnavām, ko būtībā veidoja liels ventilators ar smalcināšanas funkciju. Trieciendzirnavas radīja tik mazas ogļu daļiņas un spiedienu, lai ogļu daļiņas varētu pievadīt konkrētās katla vietās un tad sadedzināt starp pievades vietām ar atklātu liesmu. Arī šajā gadījumā karsto dūmgāzu pievienošana, pievadot brūnogle trieciendzirnavām, izraisīja to, ka ūdens no brūnoglēm iztvaikoja pievienotajās dūmgāzēs, kas vienlaikus pievades laikā līdz iekļūšanai katlā nodrošināja inertizāciju.
- 7 Tad ar katlu karstumu tika radīts tvaiks, kas tika pievadīts tvaika turbīnām elektroenerģijas ražošanai.
- 8 Pēc atbildētājas rīkojuma 2004. gada 16. decembrī pie prasītājas tika uzsākta nodokļu pārbaude tostarp attiecībā uz elektroenerģijas nodokli par 2003. un 2004. gadu, un tā rezultāti tika apkopoti 2009. gada 20. maija revīzijas ziņojumā. Elektroenerģijas nodokļa pārbaudes laikā prasītāja uzskatīja, ka elektroenerģijas patēriņš, lai nodrošinātu elektroenerģijas ražošanu no brūnoglēm, aptuveni 90 % no izmantotās elektroenerģijas, kā tāds, kas ir paredzēts elektroenerģijas ražošanai, ir atbrīvots no nodokļa atbilstoši *Stromsteuergesetz* (Likums par elektroenerģijas nodokli, *StromStG*) 9. panta 1. punkta 2) apakšpunktam. Tāpēc savu elektroenerģijas nodokļa deklarāciju par 31 526 540,15 EUR (90 % no 35 029 489,05 EUR vai 2 847 925,939 MWh) tā iesniedza ar atrunu. Jau neapstrādātas brūnogle esot uzskatāmas par kurināmo, tāpēc elektroenerģijas patēriņam ieguvei un transportēšanai raktuvēs saskaņā ar *StromStG* 9. panta 1. punkta 2) apakšpunktu esot jābūt atbrīvotai no nodokļa. Brūnoglū apstrāde, sasmalcinot līdz pulverizētam lignītam elektrostaciju ogļu dzirnavās, esot optimizācija, kas neietekmē nodokļa samaksas pienākumu.
- 9 Savukārt pārbaudes veicēji uzskatīja brūnoglū apstrādi par kurināmā ražošanu, tāpēc nodoklis esot iekasēts pareizi. Turklāt viss elektroenerģijas patēriņš neapstrādātu brūnoglū pievadei un transportēšanai esot apliekams ar nodokli, kā rezultātā arī attiecīgie izmantošanas veidi elektrostācijas teritorijā, izmantojot ogļu

kraušanas ekskavatorus, ogļu transportierus un ogļu dzirnavas, esot apliekami ar nodokli.

- 10 Ar 2009. gada 8. oktobra paziņojumu par nodokli atbildētāja apstiprināja nodokļu pārbaudes secinājumus, noteica dažās situācijās, kam nav nozīmes šajā lietā, atmaksas un, pamatojoties uz citiem secinājumiem, aicināja prasītāju samaksāt, pēc atbildētājas domām, maksājamo elektroenerģijas nodokli.
- 11 Par to iesniegto prasītājas sūdzību atbildētāja ar 2018. gada 26. oktobra lēmumu tostarp attiecībā uz elektroenerģijas izmantošanu raktuvēs iegūto neapstrādāto brūnogļu apstrādei, iekārtu darbību neapstrādāto brūnogļu apstrādei rūpnīcās un iekārtu darbību raktuvēs neapstrādāto brūnogļu ieguvei, grunts transportēšanu un ogļu transportēšanu uz elektrostaciju ogļu tvertnēm un rūpnīcām vēlākai apstrādei noraidīja kā nepamatotu.
- 12 Savas prasības pamatojumā prasītāja apgalvo, ka saskaņā ar Savienības likumdevēja nodomu uz visu elektroenerģiju, kas nepieciešama elektroenerģijas ražošanas procesa nodrošināšanai, attiecas atbrīvojums no nodokļa. Atbilstoši direktīvai interpretējot *Verordnung zur Durchführung des Stromsteuergesetzes* (Rīkojums, ar ko īsteno Likumu par elektroenerģijas nodokli, *StromStV*) 12. panta 1. punkta 1) apakšpunktu, atvieglojumam principā esot jāaptver visas papildiekārtas un palīgiekārtas, bez kurām nevar darboties elektroenerģijas ražošanas iekārta. Saskaņā ar *Bundesfinanzhof* [Federālās Finanšu tiesas] judikatūru šeit ietilpst arī iekārtas, bez kurām, ievērojot komercietisību, vides tiesību, ūdens resursu tiesību vai darba tiesību normas vai tajās noteiktos pienākumus, elektroenerģijas ražošanas iekārta vispār nevar darboties.

Šie nosacījumi esot ievēroti visam lietā aplūkotajam patēriņam, jo brūnogļu elektrostacijas darbība no ogļu ieguves līdz neizbēgami radušos atkritumproduktu likvidācijai esot vienots process. Raktuves un brūnogļu elektrostacija veidojot pastāvīgu ekonomisku un tehnisku elektroenerģijas ražošanas vienību, ko nevar mākslīgi sadalīt patstāvīgos atsevišķos uzņēmumos. Drīzāk elektroenerģijas patēriņš raktuvēs esot obligāti nepieciešams, lai nodrošinātu nepārtrauktu elektroenerģijas ražošanu. Elektroenerģijas ražošana no brūnoglēm esot ekonomiski iespējama tikai brūnogļu raktuves un elektrostacijas tuvumā.

- 13 Attiecīgi prasītājas prasījumi tostarp ir šādi:

atcelt 2009. gada 8. [oktobra] nodokļu paziņojumu, kāds tas ietverts 2018. gada 26. oktobra lēmumā, ciktāl tā pati ir patērējusi elektroenerģiju šādās jomās:

- 1) 90 % elektroenerģijas ūdens sūkņiem, lai samazinātu gruntsūdeņu līmeni, tādu lielizmēra iekārtu kā riteņu ekskavatori un buldozeri darbībai, raktuvju apgaismojumam un neapstrādātu brūnogļu transportēšanai uz elektrostacijām, kā arī

2) elektroenerģijai, kas paredzēta neapstrādātu brūnogļu transportēšanai elektrostacijās, to apstrādei, izmantojot ogļu kraušanas ekskavatorus, ogļu kraušanas transportierus un ogļu dzirnavas.

Atbildētājas prasījums ir šāds:

noraidīt prasību.

- 14 Saskaņā ar Padomes Direktīvas 2003/96/EK (2003. gada 27. oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (Direktīva 2003/96), 14. panta 1. punkta a) apakšpunktu elektroenerģiju, ko izmanto elektrības ražošanai, atbrīvo no elektroenerģijas nodokļa saskaņā ar *StromStG* 9. panta 1. punkta 2) apakšpunktu. Saskaņā ar *StromStV* 12. panta 1. punkta 1) apakšpunktu runa esot par elektroenerģiju, kas tiek patērēta elektroenerģijas ražošanas vienības papildiekārtās un palīgiekārtās elektroenerģijas ražošanai tehniskā nozīmē. Šādām iekārtām esot jābūt tieši saistītām ar elektroenerģijas ražošanu vai arī nepieciešamām elektroenerģijas ražošanai, piemēram, tāda ir kurināmā piegādes sistēma. Tas attiecoties tikai uz ogļu dzirnavās sasmalcinātā kurināmā pievadi uz katla degli. Atvieglojums neietverot elektroenerģiju, kas tikai netieši tiek izmantota konkrētās iekārtās, ar kurām notiek neapstrādāto brūnogļu turpmākā apstrāde, it īpaši smalcināšana, malšana un žāvēšana.

Patērējot elektroenerģiju raktuvēs ogļu ieguvei un transportēšanai, kā arī grunts apstrādei, tiek iegūtas neapstrādātas brūnogles, kas pa transportieriem tiek piegādātas elektrostacijām, bet tehniski netiek ražota elektroenerģija.

Brūnogles esot atbrīvotas no nodokļa tikai tad, ja tās tiek izmantotas elektroenerģijas ražošanai. Tā kā ogles ir atbrīvotas no enerģētikas nodokļa, nevarot būt runa par atbrīvojumu no elektroenerģijas nodokļa, Direktīvas 2003/96 21. panta 3. punkts.

II

- 15 Lai noteiktu elektroenerģiju, ko izmanto elektroenerģijas ražošanai, ir pieņemtas šādas valsts tiesību normas:
- 16 *Stromsteuergesetz (StromStG)* 9. panta 1. punkts:
- No nodokļa atbrīvo: [...]
2. elektroenerģiju, ko izmanto elektroenerģijas ražošanai; [...]
- 17 *StromStG* 11. pants:
- Bundesministerium der Finanzen* [Federālā Finanšu ministrija], lai īstenotu likumu, tiek pilnvarota ar rīkojumu, [...]

8. lai nodrošinātu vienlīdzīgu nodokļu režīmu, vienkāršotu procedūras un novērstu nesamērīgu ekonomisko slogu, izdot tiesību normas par 9. pantu un it īpaši

a) precizēt nosacījumus no nodokļa atbrīvotam elektroenerģijas patēriņam, tostarp definīcijas [..]

- 18 *Verordnung zur Durchführung des Stromsteuergesetzes* (Rīkojums, ar ko īsteno Likumu par Elektroenerģijas nodokli, *StromStV*) 12. panta 1. punkts:

Likuma 9. panta 1. punkta 2) apakšpunkta izpratnē elektroenerģijas ražošanai izmanto elektroenerģiju,

1. ko elektroenerģijas ražošanas vienības papildiekārtās un palīgiekārtās, it īpaši saistībā ūdens apstrādei, tvaika ģeneratora ūdens pievadei, gaisa pievadei, kurināmā pievadei vai dūmgāzu attīrīšanai, [..]

patērē elektroenerģijas ražošanai tehniskā nozīmē.

- 19 Savienības tiesībās runa ir par Direktīvas 2003/96 1. panta, 2. panta 1. punkta b) apakšpunkta, 14. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmā teikuma un 21. panta 3. punkta interpretāciju.

III

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 20 Šajā lietā runa ir par to, ko ietver obligātais elektroenerģijas atbrīvojums no nodokļa saskaņā ar Direktīvas 2003/96 14. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmo teikumu. Vācija nav izmantojusi iespēju uzlikt nodokli saskaņā ar Direktīvas 2003/96 14. panta 1. punkta a) apakšpunkta otro teikumu.
- 21 Lai gan šīs tiesību normas vācu valodas versija ar formulējumu “bei der Stromerzeugung [..] verwendeter elektrischer Strom [elektroenerģiju, ko izmanto elektroenerģijas ražošanai]” neļauj skaidri saprast, ka no nodokļa atbrīvojamā elektroenerģija ir jāizmanto ar nodokli apliekamas elektroenerģijas ražošanas nolūkā, tomēr šāds pieņēmums izriet no citu valodu versijām. Šajā ziņā ir jānorāda uz angļu, franču un holandiešu valodas versijām. Arī *StromStG* 9. panta 1. punkta 2) apakšpunktā ir ņemta vērā šāda Direktīvas 2003/96 14. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmā teikuma interpretācija.
- 22 Šāda cēloņsakarība būtu raksturīga visai prasītājas izmantotajai elektroenerģijai, sākot no brūnogļu ieguves un apstrādes līdz pat izlietošanai elektrostacijās un turpmākai pelnu likvidācijai, ieskaitot transportēšanu.

- 23 Tā kā šīs darbības prasītāja attiecina uz briķešu ražošanu un pulverizēta lignīta ražošanu rūpnieciskiem klientiem savās rūpnīcās, tā nelūdz atbrīvojumu no nodokļa.
- 24 Tomēr šāda plaši atzīta cēloņsakarība var būt pretrunā Direktīvas 2003/96 14. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmā teikuma mērķim. Proti, šīs tiesību normas mērķis ir novērst nodokļu dubultu uzlikšanu (skat. neseno Tiesas spriedumu, 2018. gada 27. jūnijs, C-90/17, 35. punkts). Turklāt kā atkāpe no principā pastāvošā nodokļu maksāšanas pienākuma šī tiesību norma nav jāinterpretē plaši, lai ar Direktīvu 2003/96 ieviestā saskaņotā nodokļu uzlikšanas sistēma nezaudētu jebkādu lietderīgo iedarbību (skat. Tiesas spriedumu, 2018. gada 7. marts, C-31/17, 25. punkts).
- 25 Tādējādi atbrīvojums no nodokļa nebūtu jāpiemēro elektroenerģijai, kas izmantota paša energoprodukta ražošanai, jo šī elektroenerģija tiek izmantota tā ražošanai un tikai netieši elektroenerģijas ražošanai. No šāda viedokļa, tā kā brūnogleš jau kā neapstrādātas brūnogleš ir energoprodukts (Direktīvas 2003/96 2. panta 1. punkta b) apakšpunkts, Kombinētās nomenklatūras skaidrojumi par pozīciju 2702, 01.0. punkts), nebūtu jāņem vērā elektroenerģija, ko prasītāja izmanto neapstrādātu brūnoglešu ieguvei. Tomēr pēc neapstrādāto brūnoglešu ievietošanas raktuvju tvertnē neapstrādātu brūnoglešu kā energoprodukta ražošana būtu pabeigta.
- 26 Turklāt neapstrādātas brūnogleš, drupinot, attīrot no svešķermeņiem, it īpaši metāliem un koksnes gabaliem, un vēl vairāk – sasmalcinot, tika papildus apstrādātas daļēji līdz pulverveida stāvoklim, lai tās varētu sadedzināt attiecīgajai apstrādei piemērotos katlos.

Šo apstrādi atbildētāja uzskata par brūnoglešu kā energoprodukta ražošanu Direktīvas 2003/96 21. panta 3. punkta otrā teikuma izpratnē, kas nozīmē, ka šim nolūkam izmantotajai elektroenerģijai noteikti nav piemērojams atbrīvojums no nodokļa, jo Vācija nav izmantojusi Direktīvas 2003/96 21. panta 3. punkta otrajā teikumā paredzēto iespēju.
- 28 Pat ja elektroenerģijas izmantošana brūnoglešu apstrādei elektrostacijā atbilst Direktīvas 2003/96 21. panta 3. punkta otrā teikuma nosacījumiem, atbildētājas uzskats ir apšaubāms. Ar Direktīvas 2003/96 14. panta 1. punkta a) apakšpunktu kopumā no nodokļa tiek atbrīvota gan elektroenerģija, ko izmanto energoproduktu ražošanai, gan elektroenerģija, ko izmanto elektroenerģijas ražošanai. Nodoklis tiek uzlikts tikai vēlāk, ja saražotā elektroenerģija tiek patērēta. Tā tiek novērsta nodokļu dubulta uzlikšana.
- 29 Tomēr nodokļu dubulta uzlikšana notiek, ja elektroenerģijas nodoklis, proti, nodoklis Direktīvas 2003/96 izpratnē, tiek piemērots vēl tādiem procesiem elektrostacijā, kas paredzēti elektroenerģijas ražošanai. Šādi procesi ir raksturīgi – izņemot iekārtas ar novecojušiem režģa tipa katliem – arī elektrostacijām, kur elektroenerģijas ražošanai izmanto cieto kurināmo, nevis tikai brūnoglešu elektrostacijām, ko izmanto prasītāja. Lai nodrošinātu ātru un tīru sadegšanu,

ievērojami ir jāpalielina kurināmā laukums, izmantojot tādas sasmalcināšanas metodes kā drupināšana vai malšana. Tieši šāda kurināmā apstrāde, kas nav nepieciešama novecojušiem režģa tipa katliem, garantē daudz efektīvāku un tīrāku enerģijas izmantošanu. Šajā gadījumā ir jāņem vērā, ka saskaņā ar komercietisību un vides tiesību aktiem un tajos noteiktajiem pienākumiem prasītāja savas elektrostacijas, kur tiek lietoti virstošā slāņa katli un šahtu dzirnavu katli, nemaz drīkst izmantot tikai ar apstrādātām brūnoglēm ar konkrētu energoefektivitāti, ko vajadzības gadījumā iegūst jaucot.

- 30 Turklāt pats Direktīvas 2003/96 14. panta 1. punkta a) apakšpunkts, kurā atbrīvojums no nodokļa ir paredzēts diviem elektroenerģijas izmantošanas veidiem, proti, elektroenerģijas ražošanai un spējas ražot elektroenerģiju saglabāšanai, liecina, ka šis atvieglojums attiecas ne tikai uz enerģijas pārveidošanas procesu, bet arī uz darbībām, ko veic pirms un pēc tā.
- 31 Visbeidzot atbildētāja uzskata, ka Direktīvas 2003/96 21. panta 3. punkta otrajā teikumā ir ierobežots Direktīvas 2003/96 14. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētā atbrīvojuma no nodokļa apjoms, lai gan tikai Direktīvas 2003/96 14. pantā ir ietverts obligāts atbrīvojums no nodokļa.
- 32 Vācijas tiesību normās, it īpaši *StromStV* 12. panta 1. punktā, šajā ziņā nav ietverts nekāds piemērots kritērijs, izņemot pieņēmumu, ka ne tikai enerģijas pārveidošanas šauro procesu drīkst atzīt par atbrīvotu no nodokļa. *StromStV* 12. panta 1. punktā papildus elektroenerģijas ražošanai enerģijas pārveidošanas procesam kā piemērs ir minētas papildiekārtas un palīgiekārtas, taču ir jāievēro nosacījums, ka elektroenerģija tiek patērēta elektroenerģijas ražošanai tehniskā nozīmē. Turklāt, piemērojot šo tiesību normu Direktīvas 2003/96 14. panta 1. punkta a) apakšpunkta interpretācijai, ir jāņem vērā, ka gan *StromStG* 9. panta 1. punkta 2) apakšpunkts, gan *StromStV* 12. panta 1. punkta 2) apakšpunkts ar šajā lietā piemērojamiem noteikumiem tika pieņemti jau pirms Direktīvas 2003/96 stāšanās spēkā 2003. gada 31. oktobrī. *StromStG* 9. panta 1. punkta 2) apakšpunkts tika ieviests ar 1999. gada 16. decembra *Gesetz zur Fortführung der ökologischen Steuerreform* [Likumu par ekoloģiskā nodokļa reformas turpinājumu] (*Bundesgesetzblatt* I, 2432. lpp., 22.12.1999.) un *StromStV* 12. panta 1. punkts – ar 2000. gada 31. maija *Verordnung zur Durchführung des Stromsteuergesetzes* [Rīkojumu, ar ko īsteno Likumu par elektroenerģijas nodokli] (*Bundesgesetzblatt* I, 794. lpp., 15.6.2000.).

Par otro jautājumu

- 33 2004. gadā prasītāja ar savām raktuvēm piesaistītajām elektrostacijām saražoja gandrīz 10 % no Vācijā patērētās elektroenerģijas, šim nolūkam patērējot aptuveni 5 % no savās elektrostacijās saražotās elektroenerģijas.

Lai to izdarītu, savas raktuves un elektrostacijas tā izmantoja tādējādi, ka ar rezerves un pietiekamām transportēšanas, tvertņu un apstrādes sistēmām bija iespējams nodrošināt principā nepārtrauktu elektroenerģijas ražošanu. Šajā ziņā

raktuvju sistēma ar tai piesaistītajām brūnogļu elektrostacijām prasītājas gadījumā ir paredzēta arī spējas ražot elektroenerģiju saglabāšanai.

- 34 Pat izslēdzot brūnogļu ieguvi un elektroenerģijas patēriņu, kas pamato elektroenerģijas ražošanai patērētās elektroenerģijas atbrīvojumu no nodokļa saskaņā ar Direktīvas 2003/96 14. panta 1. punkta a) apakšpunktu, rodas jautājums, vai nodoklis nav jāuzliek elektroenerģijai, ko prasītāja patērē savas pastāvīgas darbības nodrošināšanai, piemēram, brūnogļu transportēšanas, iekraušanas un izkraušanas iekārtām transportēšanā no raktuvju tvertnes uz elektrostacijām.
- 35 Tāpat nav skaidrs, vai saskaņā ar Direktīvas 2003/96 21. panta 3. punkta trešo teikumu ir piemērojams atvieglojums elektroenerģijas patēriņam transportēšanai. Vai tiesību norma, saskaņā ar kuru par nodokļa iekasējamības gadījumu tiek uzskatīts patēriņš mērķiem, kas nav saistīti ar energoproduktu ražošanu, it īpaši transportlīdzekļu piedziņai, ietver arī energoproduktu jebkādu transportēšanu, tādējādi ietverot brūnogļu transportēšanu starp iekārtām, kurās tās tiek glabātas un apstrādātas, vai arī tā attiecas tikai uz citiem elektroenerģijas izmantošanas veidiem?
- 36 Šajā lietā brūnogles tiek transportētas lielos attālumos, lai tās varētu apstrādāt izmantošanai elektrostaciju katlos, jo attiecīgās prasītājas iekārtas nebūt neatrodas vienā vietā, bet gan iekārtu izmēra un ieguves vietas nepārtraukto izmaiņu dēļ ir izvietotas tālāk. No šāda viedokļa transportēšana, vai nu izmantojot uzņēmuma dzelzceļu, vai nu lentes transportierus, tad arī var būt paredzēta brūnogļu ražošanai. Šajā ziņā Direktīvas 2003/96 21. panta 3. punkta trešais teikums attiektos tikai uz transportēšanu, kur tiek transportēti nevis energoprodukti, bet kaut kas cits, piemēram, darbinieki uz darba vietām prasītājas teritorijā.